

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ที่มีต่อระดับการควบคุมตนเองของผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในระยะถอนพิษยา
2. เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ที่มีต่อการติดยาเสพติดซ้ำ ภายหลังจากการบำบัด 30 วัน

สมมติฐานการวิจัย

1. หลังการทดลองผู้ติดยาเสพติด ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีระดับการควบคุมตนเองสูงกว่าก่อนเข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม
2. หลังการทดลองผู้ติดยาเสพติด ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีระดับการควบคุมตนเองสูงกว่าผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม
3. ในระยะติดตามผลผู้ติดยาเสพติด ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง จะมีจำนวนการติดยาเสพติดซ้ำน้อยกว่าผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในระยะถอนพิษยา โรงพยาบาลธัญญารักษ์ และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

1. อายุระหว่าง 15-29 ปี
2. การศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป
3. ติดยาเสพติดประเภทเฮโรอีนเพียงอย่างเดียว หรือเฮโรอีนร่วมกับยาเสพติดประเภทอื่น
4. นักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
5. สม่ครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

6. มีคะแนนการควบคุมตนเองต่ำ ซึ่งวัดได้จากคะแนนจากแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเอง โดยนำผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดในระดับต่ำกว่า -1SD หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่ม (Random Assignment) ให้เหลือเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน โดยที่กลุ่มควบคุมนั้นผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างในผู้ป่วยที่เข้ามารับการรักษาระหว่างวันที่ 1-21 สิงหาคม 2539 ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ข้างต้นจำนวน 10 คน โดยให้ทำแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเอง ในวันที่ 2 หลังเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแล้ว จากนั้นให้กลุ่มควบคุมได้รับโปรแกรมการบำบัดรักษาตามที่โรงพยาบาลจัดให้ และก่อนออกจากโรงพยาบาลเมื่อครบกำหนด 21 วัน ให้ทำแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเองอีกครั้ง ส่วนกลุ่มทดลองผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างในผู้ป่วยที่เข้ามารับการรักษาระหว่างวันที่ 27 ส.ค.-16 ก.ย. 2539 ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์จำนวน 10 คน ให้ทำแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเองในวันที่ 2 หลังเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแล้ว จากนั้นให้กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดนิจารณาความเป็นจริงเพิ่มจากได้รับโปรแกรมการบำบัดรักษาที่ทางโรงพยาบาลจัดให้ และให้ทำแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเองอีกครั้ง ก่อนออกจากโรงพยาบาลเมื่อครบกำหนด 21 วันแล้ว

7. สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในกลุ่มทดลอง ถ้ามีสมาชิกคนใดขาดการเข้าประชุมกลุ่มเกิน 1 ครั้ง ในระยะทดลอง จะไม่นำคะแนนจากแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเองและผลการตรวจปัสสาวะมาพิจารณาเฉพาะบุคคลนั้น

รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองโดยมีกลุ่มควบคุม (Randomized pretest posttest control group design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเอง ที่พัฒนามาจากแบบวัด The Self-Control Schedule : SCS ของ โรเซนบัม

2. เครื่องมือตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ เพื่อประเมินผลของจำนวนผู้ติดยาเสพติดซ้ำ เครื่องมือตรวจด้วยวิธี Enzyme Multiplied Immunoassay Technique (EMIT) เป็นเครื่องมือตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ สามารถตรวจได้ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ สามารถตรวจหายาและสารเสพติด รวมทั้งวัตถุออกฤทธิ์ได้หลายชนิดเช่น Morphine, Opiate, Cannabinoid, Methadone, Cocaine, Amphetamine, Barbiturate และ

Benzodiazepine มีข้อดีของการตรวจโดยวิธีนี้ คือ ไม่ต้องเตรียมปัสสาวะก่อน ใช้เวลาในการตรวจสั้น ระยะเวลา 1 นาที ทำการตรวจรายเดียวหรือหลายรายได้ น้ำยามีอายุใช้งานนานเป็นปี ราคาตัวยาไม่แพง ประมาณ 14 บาทต่อการตรวจ 1 ครั้ง (จินตรา และ ทิพย์วรรณ, 2535)

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยและสถานที่วิจัย โดยขอหนังสือจากทางบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลธัญญารักษ์ จ.ปทุมธานี ทั้งในช่วงนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และช่วงดำเนินการทดลอง

1.2 คัดเลือกผู้ติดยาเสพติดที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดและสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

1.3 ให้กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์ ทำแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเองที่ผู้วิจัยแปลเป็นภาษาไทยและพัฒนาเครื่องมือแล้ว คัดเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนในระดับต่ำกว่า -1SD จำนวนเรียงตามลำดับขึ้นมา 20 คน แล้วผู้วิจัยสุ่มเป็น กลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มควบคุม 10 คน

1.4 สันทนาเป็นรายบุคคลกับกลุ่มทดลองทั้ง 10 คน เพื่อสัมภาษณ์และทำความเข้าใจในการเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม โดยการพูดคุยเกี่ยวกับความต้องการและเป้าหมายของการเข้ากลุ่มของกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนลักษณะของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม

2. ระยะดำเนินการทดลอง

2.1 ให้ผู้ติดยาเสพติดกลุ่มทดลอง เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ที่ห้องให้คำปรึกษาติดยาใน ฝ่ายถอนพิษยา โรงพยาบาลธัญญารักษ์ โดยใช้เวลาในการเข้าร่วมกลุ่มทั้งหมด 10 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2 ชั่วโมงรวมเวลาที่ใช้ทั้งสิ้นประมาณ 20 ชั่วโมง

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม จะไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง

2.3 การเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มโดยมีบทบาทในการสร้างสัมพันธภาพ กำหนดทิศทางของกลุ่ม เอื้ออำนวยการอภิปราย ให้ข้อคิดและแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกับสมาชิก เน้นความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคนในการแก้ปัญหาของตนเอง และใช้เทปบันทึกเสียงตลอดระยะเวลาการเข้าร่วม

กลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

2.4 สรุปการประชุมกลุ่ม

3. ระยะติดตามผล

หลังจากสิ้นสุดการทดลองแล้ว 30 วัน ผู้วิจัยดำเนินการติดตามเยี่ยมบ้าน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อเก็บปัสสาวะส่งตรวจหาสารเสพติดเป็นการติดตามผลจำนวนผู้ติดยาเสพติดซ้ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเองของผู้ติดยาเสพติดกลุ่มทดลองที่วัดก่อนและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t - dependent test)
2. การทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเองของผู้ติดยาเสพติดกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมที่วัดหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t - independent test)
3. การทดสอบสัดส่วนของผู้ติดยาเสพติดซ้ำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังสิ้นสุดการทดลองและระยะติดตามผล ด้วยการทดสอบค่าไคสแควร์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลังการทดลองผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยา แบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง มีระดับการควบคุมตนเองสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. หลังการทดลองผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยา แบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงมี ระดับการควบคุมตนเองสูงกว่าผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ในระยะติดตามผล ภายหลังจากบำบัด 30 วัน ผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง มีจำนวนการติดยาเสพติดซ้ำน้อยกว่าผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มมีผลต่อการเพิ่มระดับการควบคุมตนเองและลดการติดยาเสพติดซ้ำของผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในระยะถอนพิษยา ได้จึงเสนอแนะว่า

1. ควรมีการศึกษาติดตามผล ของการเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดนิจาร์ณาความเป็นจริงที่มีต่อการติดยาเสพติดซ้ำของผู้ติดยาเสพติดในระยะถอนพิษยา ภายหลังจากการบำบัดไปแล้วเป็นระยะๆ ทุก 1 เดือน 2 เดือน 3 เดือน ตามลำดับ เพื่อติดตามผลว่าจำนวนของการติดยาเสพติดซ้ำมีเพิ่มขึ้นหรือไม่

2. ควรมีโครงการวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดนิจาร์ณาความเป็นจริงในหน่วยงานที่รักษาผู้ติดยาเสพติด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

3. หน่วยงานที่ดำเนินการกับผู้ติดยาเสพติด ควรได้จัดโครงการพัฒนาตนเองสู่ความสำเร็จหรือโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดนิจาร์ณาความเป็นจริง สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลผู้ติดยาเสพติดในการประยุกต์เอาหลักการเทคนิคไปใช้พัฒนาผู้ติดยาเสพติดต่อ

4. ควรมีการฝึกให้ผู้ติดยาเสพติด ได้วางแผนแก้ปัญหาทางพฤติกรรมด้านอื่นๆของตน โดยใช้โปรแกรมของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดนิจาร์ณาความเป็นจริง

5. เนื่องจากผู้วิจัยพบว่า ในระยะติดตามผลมีสมาชิกในกลุ่มทดลองได้กลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำ เนื่องจากไม่ได้รับการยอมรับและความเข้าใจจากบุคคลในครอบครัว ดังนั้นจึงควรมีการจัดให้มีกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบครอบครัว (Family Counseling) ขึ้น เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างสมาชิกในครอบครัวขึ้น และช่วยเป็นกำลังใจให้แก่ผู้ติดยาเสพติดให้เลิกยาเสพติดให้ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย